Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (devátého senátu)

25. října 2018 *

„Řízení o předběžné otázce – Veřejné zakázky – Směrnice 2014/24/EU – Článek 10 písm. g) – Vyloučení z působnosti – Pracovní smlouvy – Pojem – Rozhodnutí nemocnic založených podle veřejného práva uzavřít pracovní smlouvy na dobu určitou pro potřeby restauračních služeb, dodávky jídel a úklidu – Směrnice 89/665/EHS – Článek 1 – Právo na přezkum“

Ve věci C-260/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko) ze dne 11. května 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 16. května 2017, v řízení

Anodiki Services EPE

proti

GNA, O Evangelismos – Ofthalmiatreio Athinon – Polykliniki,

Geniko Ogkologiko Nosokomeio Kifissias – (GONK) „Oi Agioi Anargyroi“,

za přítomnosti:

Arianthi Ilia EPE,

Fasma AE,

Mega Sprint Guard AE,

ICM – International Cleaning Methods AE,

Myservices Security and Facility AE,

Kleenway OE,

GEN – KA AE,

Geniko Nosokomeio Athinon „Georgios Gennimatas“,

Ipirotiki Facility Services AE,

* Jednací jazyk: řečtina.

SOUDNÍ DVŮR (devátý senát),

ve složení C. Lycourgos, předseda desátého senátu vykonávající funkci předsedy devátého senátu, E. Juhász a C. Vajda (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Anodiki Services EPE Z. Zouganeli, dikigoros,

– za GNA, O Evangelismos – Ofthalmiatreio Athinon – Polykliniki G. Statharasem, dikigoros,

– za Geniko Nosokomeio Athinon „Georgios Gennimatas“ M. Antonopoulou a N. Nikolopoulosem, dikigoroi,

– za Fasma AE N. Mourdoukoutasem, dikigoros,

– za Mega Sprint Guard AE S. Konstantopoulosem, N. Meligosem a G. Christodoulopoulosem, dikigoroi,

– za ICM – International Cleaning Methods AE a Kleenway OE E. Anagnostouem, dikigoros,

– za Myservices Security and Facility AE A. Virviliosem, dikigoros,

– za GEN – KA AE C. Pelekisem, dikigoros,

– za řeckou vládu M. Tassopoulou, A. Magreppi a E. Tsaousi, jako zmocněnkyněmi,

– za rakouskou vládu M. Fruhmannem, jako zmocněncem,

– za Evropskou komisi M. Patakia a P. Ondrůškem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 10 písm. g) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. 2014, L 94, s. 65), ve znění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2170 ze dne 24. listopadu 2015 (Úř. věst. 2015, L 307, s. 5) (dále jen „směrnice 2014/24“), jakož i článku 1 směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. 1989, L 395, s. 33), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 (Úř. věst. 2014, L 94, s. 1) (dále jen „směrnice 89/665“).

2 Tato žádost byla podána v rámci dvou sporů, v prvním sporu společnosti Anodiki Services EPE se společností GNA, O Evangelismos – Ofthalmiatreio Athinon – Polykliniki (dále jen „GNA Evangelismos“) a ve druhém sporu společnosti Anodiki Services EPE se společností Geniko Ogkologiko Nosokomeio Kifisias – (GONK) „Oi Agioi Anargyroi“ (dále jen „GONK Agioi Anargyroi“), ohledně rozhodnutí přijatých správními radami těchto nemocnic založených podle veřejného práva o uzavření několika pracovních smluv na dobu určitou na základě soukromoprávní úpravy za účelem zajištění jejich potřeb týkajících se restauračních služeb, dodávky jídel a úklidu.

Právní rámec

Unijní právo

3 Bod 5 odůvodnění směrnice 2014/24 uvádí:

„Mělo by se připomenout, že žádné ustanovení této směrnice nezavazuje členské státy zadat subdodávky na poskytování služeb, jež si přejí poskytovat samy nebo organizovat jiným způsobem než prostřednictvím veřejných zakázek ve smyslu této směrnice, nebo poskytování těchto služeb externalizovat. Směrnice by se neměla vztahovat na poskytování služeb vyplývající z právních či správních předpisů nebo pracovních smluv. V některých členských státech se může jednat například o určité administrativní služby a služby veřejné správy, jako jsou exekutivní a legislativní služby, nebo poskytování určitých služeb pro veřejnost, jako jsou služby v oblasti zahraničních věcí, justice nebo povinného sociálního zabezpečení.“

4 Článek 1 odst. 4 směrnice stanoví:

„Touto směrnicí není dotčena možnost členských států stanovit v souladu s právem Unie, co považují za služby obecného hospodářského zájmu, jakým způsobem by tyto služby měly být organizovány a financovány, v souladu s pravidly pro státní podpory, a jakým zvláštním povinnostem by měly podléhat. Touto směrnicí rovněž není dotčeno rozhodnutí veřejných orgánů, zda, jak a do jaké míry chtějí samy vykonávat veřejné funkce podle článku 14 Smlouvy o fungování EU a Protokolu č. 26.“

5 Článek 4 písm. b) uvedené směrnice stanoví finanční limit pro její uplatnění ve výši 135 000 eur u veřejných zakázek na dodávky a služby zadávaných ústředními orgány státní správy a u soutěží o návrh pořádaných takovými orgány. Tento článek v písm. d) stanoví finanční limit 750 000 eur u veřejných zakázek na sociální a jiné zvláštní služby uvedené v příloze XIV téže směrnice. V této příloze jsou zejména uvedeny restaurační služby.

6 Článek 10 odst. 5 směrnice 2014/24 stanoví:

„Tato směrnice se nevztahuje na veřejné zakázky na služby, které se týkají:

[…]

g) pracovních smluv;

[…]“

7 Článek 1 odst. 1 směrnice 89/665 stanoví:

„Tato směrnice se vztahuje na zakázky podle [směrnice 2014/24], nejsou-li v souladu s články 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 a 37 uvedené směrnice z její působnosti vyjmuty.

[…]

Zakázky ve smyslu této směrnice zahrnují veřejné zakázky, rámcové dohody, koncese na stavební práce, koncese na služby a dynamické nákupní systémy.

Pokud jde o zakázky […], které spadají do oblasti působnosti [směrnice 2014/24] […], přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění možnosti účinného, a zejména co nejrychlejšího přezkumu rozhodnutí veřejných zadavatelů v souladu s podmínkami stanovenými v článcích 2 až 2f této směrnice z důvodu, že těmito rozhodnutími bylo porušeno unijní právo v oblasti zadávání veřejných zakázek nebo vnitrostátní předpisy je provádějící.“

8 Článek 2 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 89/665 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby opatření přijímaná v souvislosti s přezkumným řízením uvedeným v článku 1 stanovila pravomoci

a) přijímat co nejrychleji prostřednictvím předběžných postupů předběžná opatření směřující k nápravě domnělého protiprávního jednání nebo k zabránění dalšímu poškozování dotčených zájmů, včetně opatření vedoucích k pozastavení nebo zajištění pozastavení daného zadávacího řízení nebo výkonu rozhodnutí učiněného veřejným zadavatelem;

b) zrušit protiprávní rozhodnutí nebo zajistit jeho zrušení, včetně odstranění diskriminačních technických, hospodářských nebo finančních specifikací ve výzvě k podání nabídek, v zadávací dokumentaci nebo v jakýchkoliv dalších dokumentech souvisejících se zadávacím řízením“.

Řecké právo

9 Článek 103 odst. 2 ústavy uvádí:

„Úředníky lze jmenovat pouze na pracovní místa stanovená na základě zákona. Zvláštní zákon může stanovit výjimečné přijímání zaměstnanců na základě soukromoprávní pracovní smlouvy uzavřené na dobu určitou k zabezpečení nepředvídaných a naléhavých potřeb.“

10 Článek 63 odst. 1 směrnice 4430/2016 (FEK A’ 205) stanoví:

„Ústřední útvary, decentralizované útvary a obecně všechny útvary ministerstev, jakož i právnické osoby veřejného práva (POVP) a soukromého práva (POSP) podřízené ministerstvům mohou rozhodnutím svého příslušného jednočlenného či kolegiálního řídicího orgánu uzavírat pro zajištění svých potřeb v oblasti úklidu budov, za něž jsou odpovědné, a jejich vnějších prostor, jakož i potřeb týkajících se restauračních služeb, dodávky jídel a ostrahy, soukromoprávní individuální pracovní smlouvy na dobu určitou při nedostatečném stavu zaměstnanců a v případě nepředvídaných nebo naléhavých okolností. Za tyto okolnosti se považují například: a) právní či faktická překážka nerušenému poskytování těchto služeb třetími právnickými či fyzickými osobami, jež není způsobena příjemci uvedených služeb, b) úspora rozpočtových nákladů díky uzavření pracovních smluv uvedených v tomto ustanovení ve srovnání s jinými prostředky. Zjištění existence nepředvídaných nebo naléhavých okolností vyžaduje odůvodněné posouzení výše uvedených orgánů. Výše uvedené smlouvy se uzavírají v souladu s ustanoveními tohoto článku bez ohledu na jakákoli další obecná nebo zvláštní právní ustanovení. Výjimky podle tohoto článku lze uplatňovat do 31. prosince 2018.“

11 Podle čl. 63 odst. 2 tohoto zákona lze tyto smlouvy uzavírat nejdéle na 24 měsíců a nelze je změnit na smlouvy na dobu neurčitou.

12 Podle čl. 63 odst. 3 uvedeného zákona se pro účely výběru dotyčných osob musí stanovit předběžné pořadí tak, že jsou jim přiděleny body v závislosti na délce nezaměstnanosti či odborné praxe.

13 Článek 107 odst. 1 zákona 4461/2017 (FEK A ’38) zvláště upravuje některé otázky týkající se uplatnění článku 63 zákona 4430/2016 na právnické osoby – bez ohledu na jejich formu –, které podléhají pravomoci ministerstva zdravotnictví, v souvislosti s přidělováním bodů uchazečům podle doby trvání nezaměstnanosti, zda mají nezletilé děti a podle jejich odborné praxe.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

14 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že vzhledem k nemožnosti vytvářet služební místa v souladu s čl. 103 odst. 2 ústavy, v důsledku hospodářské krize v Řecku a jeho mezinárodních závazků, byl tento členský stát nucen k přijetí určitých autonomních právních ustanovení.

15 S cílem reagovat na mimořádné okolnosti, které byly kvalifikovány jako „nepředvídané“ a „naléhavé“, a vzhledem k existenci závažných nedostatků ovlivňujících zadávání a provádění veřejných zakázek, byl v tomto ohledu přijat zákon 4430/2016. Podle odůvodnění zákona 4430/2016, které je uvedeno v předkládacím rozhodnutí, je cílem tohoto zákona zajistit, že ze značného omezení rozpočtu dotčených orgánů veřejné správy vyplyne finanční přínos, zlepšit pracovní podmínky zaměstnanců daných podniků, jakož i řešit naléhavé či nepředvídané potřeby příjemců služeb způsobem, který je v souladu s ústavou a s unijním právem. Článek 63 uvedeného zákona stanoví pro právnické osoby veřejného práva možnost uzavírat individuální smlouvy soukromého práva na dobu určitou k zajištění jejich potřeb zejména v oblasti restauračních služeb, dodávky jídel a úklidu.

16 Rozhodnutími přijatými v listopadu 2016 se správní rady společností GNA Evangelismos GONK a Agioi Anargyroi rozhodly uzavřít několik individuálních soukromoprávních pracovních smluv na dobu určitou na základě uvedeného článku 63 s cílem řešit příslušné potřeby v oblasti restauračních služeb, dodávky jídel a úklidu v nemocnicích, které řídí.

17 Společnost ANODIKI Services podala proti těmto rozhodnutím žaloby k předkládajícímu soudu, Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko). Tvrdí, že se tyto smlouvy týkají poskytování služeb, které měly být předmětem zadávacího řízení na základě směrnice 2014/24. V tomto ohledu podotýká, že hodnota smluv, které jsou předmětem týchž rozhodnutí, a to v rozpětí od 1 894 402,56 eur do 2 050 418,16 eur za 24 měsíců v případě rozhodnutí GNA Evangelismos a 550 000 eur ročně v případě rozhodnutí GONK Agioi Anargyroi, převyšuje příslušné finanční limity stanovené v článku 4 této směrnice.

18 Předkládající soud se táže, zda se na takové smlouvy, jako jsou smlouvy, které jsou předmětem rozhodnutí správních rad společností GNA Evangelismos a GONK Agioi Anargyroi, vztahuje pojem „pracovní smlouvy“ uvedený v čl. 10 písm. g) směrnice 2014/24 v tom smyslu, že jsou z oblasti působnosti této směrnice vyloučeny veřejné zakázky, jejichž předmětem je uzavření těchto smluv.

19 Rovněž se táže, zda je článek 63 zákona č. 4430/2016 v rozsahu, v němž umožňuje uzavírání takových smluv bez uplatnění postupů stanovených směrnicí 2014/24, v rozporu s ustanoveními této směrnice, s ustanoveními Smlouvy o FEU týkajících se svobody usazování a volného pohybu služeb, s články 16 a 52 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), jakož i se zásadami rovného zacházení, zákazu diskriminace, transparentnosti a proporcionality. V tomto ohledu má předkládající soud za to, že vzhledem k účelu a odhadovaným nákladům na pracovní smlouvy je nesporné, že zadávací řízení se stejným předmětem by bylo předmětem přeshraničního zájmu.

20 Mimoto se uvedený soud táže, zda rozhodnutí veřejného orgánu, že nevyužije zadávací řízení podle směrnice 2014/24 z důvodu, že dotčená smlouva nespadá do působnosti této směrnice, může být předmětem soudního přezkumu podle směrnice 89/665.

21 Za těchto podmínek se Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je pro účely kvalifikace smlouvy jako ‚pracovní smlouvy' ve smyslu čl. 10 písm. g) směrnice [2014/24] dostatečné, aby dotčená smlouva představovala pracovní smlouvu se zaměstnancem, nebo musí tato smlouva vykazovat natolik zvláštní znaky (týkající se například druhu práce, podmínek uzavření smlouvy, kvalifikace uchazečů, aspektů výběrového řízení), že výběr každého zaměstnance je výsledkem individuálního posouzení a subjektivního hodnocení jeho osobnosti ze strany zaměstnavatele?

Lze takové pracovní smlouvy na dobu určitou uzavřené na základě objektivních kritérií, jako jsou např. období nezaměstnanosti uchazeče, předchozí odborná praxe nebo počet nezletilých nezaopatřených dětí, a to po formálním ověření dokladů a podle předem stanoveného postupu pro přidělování bodů v závislosti na výše uvedených kritériích, jako jsou smlouvy podle článku 63 zákona 4430/2016, považovat za ‚pracovní smlouvy' ve smyslu čl. 10 písm. g) směrnice [2014/24]?

2) Mohou pro účely ustanovení směrnice [2014/24] (čl. 1 odst. 4, čl. 18 odst. 1 a 2, čl. 19 odst. 1, články 32 a 57, vykládané ve spojení s bodem 5 odůvodnění této směrnice), Smlouvy o fungování Evropské unie (články 49 a 56) a [Listiny] (články 16 a 52), jakož i zásad rovného zacházení, transparentnosti a proporcionality, veřejné orgány využít jiných prostředků, včetně pracovních smluv, než je zadání veřejných zakázek, pro splnění svých povinností ve veřejném zájmu, a pokud ano, za jakých podmínek, pokud účelem tohoto využití není trvalá organizace veřejné služby, ale – jako v případě upraveném v článku 63 zákona 4430/2016 – uplatňuje se po určitou dobu s cílem čelit mimořádným okolnostem a též z důvodů souvisejících s účinnou hospodářskou soutěží nebo legalitou činnosti podniků působících na trhu veřejných zakázek?

Lze výše uvedené důvody a okolnosti, jako jsou nemožnost nerušeného provádění veřejných zakázek nebo dosažení větší finanční výhody ve srovnání s výdaji, které by vyplynuly ze zadání veřejných zakázek, považovat za naléhavé důvody veřejného zájmu, jež ospravedlňují přijetí opatření vedoucího k závažnému omezení, pokud jde o jeho rozsah a dobu trvání, svobody podnikání v oblasti veřejných zakázek?

3) Je soudní ochrana proti takovému rozhodnutí veřejného orgánu, jako jsou rozhodnutí napadená ve sporu v původním řízení, kterým tento orgán přidělí smlouvu, která je podle něj vyloučena z působnosti směrnice 2014/24 (např. proto, že se jedná o „pracovní smlouvu"), vyňata z působnosti směrnice [89/665] na základě článku 1 této směrnice […], když byla žaloba podána hospodářským subjektem, který by měl oprávněný zájem na tom, aby získal veřejnou zakázku s týmž předmětem, a který tvrdí, že je v rozporu s právem, že směrnice [2014/24] nebyla uplatněna z důvodu, že takové neuplatnění bylo považováno za dovolené?"

Řízení před Soudním dvorem

22 V žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předkládající soud požádal o projednání věci ve zrychleném řízení podle čl. 105 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora. Tato žádost byla zamítnuta usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 13. července 2017, Anodiki Services (C-260/17, nezveřejněné, EU:C:2017:560).

K předběžným otázkám

K první otázce

23 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 10 písm. g) směrnice 2014/24 musí být vykládán v tom smyslu, že se pojem „pracovní smlouvy“ uvedený v tomto ustanovení vztahuje na takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené v původním řízení, a sice pracovní smlouvy na dobu určitou uzavřené s osobami vybranými na základě takových objektivních kritérií, jako jsou doba trvání nezaměstnanosti, předchozí zkušenosti a počet nezletilých nezaopatřených dětí.

24 Je třeba uvést, že ačkoli jsou v souladu s čl. 10 písm. g) směrnice 2014/24 veřejné zakázky na služby, jejichž předmětem jsou pracovní smlouvy, vyloučeny z působnosti této směrnice, není pojem „pracovní smlouvy“, který je uveden v tomto ustanovení, v uvedené směrnici definován. Mimoto uvedené ustanovení neobsahuje žádný odkaz na právo členských států, pokud jde o tuto definici.

25 Podle ustálené judikatury Soudního dvora přitom platí, že z požadavku jednotného uplatňování unijního práva vyplývá, že pokud ustanovení unijního práva v souvislosti s určitým pojmem neodkazuje na právo členských států, musí být tento pojem v celé Evropské unii obvykle vykládán autonomním a jednotným způsobem. Tento výklad je třeba hledat s přihlédnutím ke znění dotčeného ustanovení, jakož i k jeho kontextu a cíli sledovanému dotčenou právní úpravou (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 19. prosince 2013, Fish Legal a Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 42, jakož i ze dne 19. června 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, bod 24).

26 V tomto ohledu z bodu 5 odůvodnění směrnice 2014/24 vyplývá, že tato směrnice nenutí členské státy zadat třetím osobám subdodávky na poskytování služeb, jež si přejí poskytovat samy nebo organizovat jiným způsobem než prostřednictvím veřejných zakázek ve smyslu této směrnice, nebo poskytování těchto služeb externalizovat, a že by se směrnice neměla vztahovat na poskytování služeb vyplývající z právních či správních předpisů nebo pracovních smluv. Z toho vyplývá, že uzavírání pracovních smluv představuje pro veřejné orgány členských států prostředek, aby samy poskytovaly služby, a v důsledku toho je vyloučeno z povinností týkajících se zadávání veřejných zakázek stanovených uvedenou směrnicí.

27 Na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Anodiki Services v písemném vyjádření, není tato možnost veřejných orgánů vyřešit některé své potřeby prostřednictvím uzavření pracovních smluv omezena na případy uvedené v poslední větě uvedeného bodu odůvodnění. V této souvislosti skutečnost, že tato věta v souvislosti s touto možností, již by veřejné orgány měly mít, upřesňuje, že „se může jednat například“ o služby, které vyjmenovává v návaznosti na tuto část věty, dostatečně prokazuje, že tento výčet není taxativní.

28 Dále je třeba konstatovat, že uzavření pracovní smlouvy ze své podstaty zakládá pracovní poměr mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. V širším kontextu unijního práva z ustálené judikatury vyplývá, že pracovní poměr je charakterizován okolností, že určitá osoba vykonává po určitou dobu ve prospěch jiné osoby a pod jejím vedením činnosti, za které protihodnotou dostává odměnu (viz zejména rozsudky ze dne 3. července 1986, Lawrie-Blum, 66/85, EU:C:1986:284, bod 17, jakož i ze dne 19. července 2017, Abercrombie & Fitch Italia, C-143/16, EU:C:2017:566, bod 19 a citovaná judikatura).

29 Z těchto úvah vyplývá, že pojem „pracovní smlouvy“ ve smyslu čl. 10 písm. g) směrnice 2014/24 se týká všech smluv, na jejichž základě veřejný orgán přijímá do zaměstnání fyzické osoby, aby sám poskytoval služby, a které vedou ke vzniku pracovního poměru, v jehož rámci tyto osoby vykonávají po určitou dobu ve prospěch tohoto veřejného orgánu a pod jeho vedením činnosti, za něž protihodnotou dostávají odměnu.

30 Pro účely této definice je tedy způsob, jakým jsou tyto osoby přijímány do zaměstnání, irelevantní. Ačkoli pracovní poměr může spočívat, jak uvádí v písemném vyjádření společnost Anodiki Services, zejména na vztahu zvláštní důvěry mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, v žádném případě z toho nevyplývá, že pouze smlouvy uzavřené na základě subjektivních kritérií ve vztahu k osobám přijímaným do zaměstnání představují „pracovní smlouvy“ ve smyslu uvedeného ustanovení, s vyloučením smluv vyplývajících z výběru provedeného podle čistě objektivních kritériích.

31 Mimoto, když v souladu s definicí „pracovního poměru“ připomenutou v bodě 28 tohoto rozsudku zaměstnanec vykonává činnosti ve prospěch svého zaměstnavatele a pod jeho vedením „po určitou dobu“, nemohou být pracovní smlouvy na dobu určitou vyloučeny z pojmu „pracovních smluv“ ve smyslu čl. 10 písm. g) směrnice 2014/24 z důvodu, že doba trvání pracovního poměru, který zakládají, je časově omezena.

32 V konečném důsledku přísluší předkládajícímu soudu, aby s ohledem na tyto úvahy posoudil, zda smlouvy dotčené v původním řízení představují „pracovní smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení. Jak Komise uvedla v písemném vyjádření, je zejména třeba ověřit, zda se jedná o skutečné individuální pracovní smlouvy, uzavřené mezi nemocnicemi založenými podle veřejného práva dotčenými v původním řízení a osobami přijímanými do zaměstnání. Nic ve spise předloženém Soudnímu dvoru však nenasvědčuje tomu, že by tomu tak nebylo.

33 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět, že čl. 10 písm. g) směrnice 2014/24 musí být vykládán v tom smyslu, že se pojem „pracovní smlouvy“ uvedený v tomto ustanovení vztahuje na takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené ve věci v původním řízení, a sice pracovní smlouvy na dobu určitou uzavřené s osobami vybranými na základě takových objektivních kritérií, jako jsou doba trvání nezaměstnanosti, předchozí zkušenosti a počet nezletilých nezaopatřených dětí.

Ke druhé otázce

34 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení směrnice 2014/24, články 49 a 56 SFEU, zásady rovného zacházení, transparentnosti a proporcionality, jakož i články 16 a 52 Listiny brání takovému rozhodnutí veřejného orgánu uzavírat takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené ve věci v původním řízení, za účelem plnění určitých úkolů, které patří k jeho povinnostem ve veřejném zájmu.

35 Zaprvé je s ohledem na odpověď na první otázku třeba konstatovat, že ustanovení směrnice 2014/24 se na takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené v původním řízení, neuplatní.

36 Pokud jde zadruhé o články 49 a 56 SFEU, jakož i zásady unijního práva uvedené v druhé otázce, je třeba připomenout, že ačkoli se v oblasti veřejných zakázek zásada rovného zacházení a její zvláštní vyjádření, kterými jsou zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti, jakož i články 49 a 56 SFEU, použijí v případě, že veřejný orgán svěří poskytování hospodářských činností třetímu subjektu, není naopak na místě použít unijní právo v oblasti veřejných zakázek v případě, že veřejný orgán vykonává úkoly veřejného zájmu, které mu přísluší, v rámci svých vlastních správních, technických a jiných prostředků, aniž by se obrátil na externí subjekty (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. ledna 2005, Stadt Halle a RPL Lochau, C-26/03, EU:C:2005:5, bod 48, jakož i ze dne 13. října 2005, Parking Brixen, C-458/03, EU:C:2005:605, bod 61).

37 Z toho vyplývá, že uvedená ustanovení Smlouvy o FEU a zásady unijního práva nejsou použitelné na okolnosti věci v původním řízení vzhledem k tomu, že se nemocnice založené podle veřejného práva dotčené v této věci rozhodly samy vyřešit některé ze svých potřeb v rámci plnění úkolů veřejného zájmu, které jim přísluší, prostřednictvím uzavření pracovních smluv.

38 Pokud jde zatřetí o články 16 a 52 Listiny, je třeba uvést, že ustanovení této Listiny jsou podle jejího čl. 51 odst. 1 určena členským státům, výhradně pokud uplatňují právo Unie. Podle odstavce 2 téhož článku Listina nerozšiřuje oblast působnosti práva Unie nad rámec pravomocí Unie ani nevytváří žádnou novou pravomoc či úkol pro Unii ani nemění pravomoc a úkoly stanovené ve Smlouvách. Soudnímu dvoru tedy přísluší podat výklad práva Unie s ohledem na Listinu v mezích pravomocí přiznaných Unii (rozsudek ze dne 8. listopadu 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691, bod 78 a citovaná judikatura).

39 Jak přitom vyplývá z bodů 35 až 37 tohoto rozsudku, rozhodnutí nemocnic založených podle veřejného práva uzavírat pracovní smlouvy dotčené ve věci v původním řízení nespadají do uplatňování unijního práva ve smyslu článku 51 Listiny, takže soulad těchto rozhodnutí se základními právy nelze posuzovat z hlediska práv zakotvených touto Listinou.

40 V důsledku toho je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že ustanovení směrnice 2014/24, články 49 a 56 SFEU, zásady rovného zacházení, transparentnosti a proporcionality, jakož i články 16 a 52 Listiny nejsou použitelné na rozhodnutí veřejného orgánu uzavírat takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené v původním řízení, za účelem plnění určitých úkolů, které patří k jeho povinnostem ve veřejném zájmu.

Ke třetí otázce

41 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665 musí být vykládán v tom smyslu, že rozhodnutí zadavatele uzavírat pracovní smlouvy s fyzickými osobami za účelem poskytování některých služeb bez využití zadávacího řízení v souladu se směrnicí 2014/24 z důvodu, že podle názoru tohoto zadavatele tyto smlouvy nespadají do působnosti této směrnice, lze napadnout žalobou podanou na základě uvedeného ustanovení hospodářským subjektem, který by měl zájem o účast v zadávacím řízení se stejným předmětem jako uvedené smlouvy a který má za to, že tyto smlouvy spadají do působnosti uvedené směrnice.

42 Znění čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665 tím, že používá výrazy „pokud jde o zakázky“, předpokládá, že každé rozhodnutí veřejného zadavatele, na které se vztahují pravidla vyplývající z unijního práva v oblasti zadávání veřejných zakázek a které je s to tato pravidla porušit, podléhá soudnímu přezkumu podle čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) téže směrnice. Toto ustanovení se tedy obecně vztahuje na rozhodnutí zadavatele, aniž činí rozdíl mezi těmito rozhodnutími podle jejich obsahu nebo okamžiku jejich přijetí (rozsudek ze dne 5. dubna 2017, Marina del Mediterráneo a další, C-391/15, EU:C:2017:268, bod 26 a citovaná judikatura).

43 Toto široké chápání pojmu „rozhodnutí“ veřejného zadavatele je potvrzeno skutečností, že ustanovení čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665 neuvádí žádné omezení, pokud jde o povahu a obsah rozhodnutí, která se tam uvádějí. Kromě toho restriktivní výklad tohoto pojmu by byl neslučitelný s ustanovením čl. 2 odst. 1 písm. a) této směrnice, které ukládá členským státům upravit řízení o předběžném opatření ve vztahu ke každému rozhodnutí učiněnému veřejnými zadavateli (rozsudek ze dne 5. dubna 2017, Marina del Mediterráneo a další, C-391/15, EU:C:2017:268, bod 27 a citovaná judikatura).

44 Kromě toho je třeba připomenout, že jakýkoliv úkon zadavatele, který je učiněn v souvislosti s veřejnou zakázkou na služby spadající do věcné působnosti směrnice 2014/24 a může mít právní účinky, je rozhodnutím, které podléhá přezkumu ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665, nezávisle na otázce, zda tento úkon byl učiněn mimo formální postup při zadávání zakázky, nebo v jeho rámci (rozsudek ze dne 11. ledna 2005, Stadt Halle a RPL Lochau, C-26/03, EU:C:2005:5, bod 34).

45 V tomto ohledu platí, že jestliže se zadavatel rozhodne nezahájit zadávací řízení z důvodu, že dotčená zakázka dle jeho názoru nespadá do působnosti relevantních unijních právních pravidel, takové rozhodnutí podléhá soudnímu přezkumu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. ledna 2005, Stadt Halle a RPL Lochau, C-26/03, EU:C:2005:5, bod 33).

46 Přístup, podle kterého by směrnice 89/665 nevyžadovala soudní ochranu mimo formální postup při zadání zakázky, takže by rozhodnutí zadavatele takový postup nezahájit ani rozhodnutí, jehož účelem je určit, zda veřejná zakázka spadá do působnosti relevantních unijních právních předpisů, nemohlo být předmětem soudního přezkumu, vedl k tomu, že by se použití relevantních unijních právních stalo fakultativní dle přání každého zadavatele, třebaže jejich použití je závazné, pokud jsou splněny jimi stanovené podmínky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. ledna 2005, Stadt Halle a RPL Lochau, C-26/03, EU:C:2005:5, body 36 a 37).

47 V důsledku toho je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665 musí být vykládán v tom smyslu, že rozhodnutí zadavatele uzavírat pracovní smlouvy s fyzickými osobami za účelem poskytování některých služeb bez využití zadávacího řízení v souladu se směrnicí 2014/24 z důvodu, že podle názoru tohoto zadavatele tyto smlouvy nespadají do působnosti této směrnice, lze napadnout žalobou podanou na základě uvedeného ustanovení hospodářským subjektem, který by měl zájem o účast v zadávacím řízení se stejným předmětem jako uvedené smlouvy a který má za to, že tyto smlouvy spadají do působnosti uvedené směrnice.

K nákladům řízení

48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (devátý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 10 písm. g) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, ve znění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2170 ze dne 24. listopadu 2015, musí být vykládán v tom smyslu, že se pojem „pracovní smlouvy“ uvedený v tomto ustanovení vztahuje na takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené ve věci v původním řízení, a sice pracovní smlouvy na dobu určitou uzavřené s osobami vybranými na základě takových objektivních kritérií, jako jsou doba trvání nezaměstnanosti, předchozí zkušenosti a počet nezletilých nezaopatřených dětí.**

2) **Ustanovení směrnice 2014/24, ve znění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2170, články 49 a 56 SFEU, zásady rovného zacházení, transparentnosti a proporcionality, jakož i články 16 a 52 Listiny základních práv Evropské unie nejsou použitelné na rozhodnutí veřejného orgánu uzavírat takové pracovní smlouvy, jako jsou smlouvy dotčené ve věci v původním řízení, za účelem plnění určitých úkolů, které patří k jeho povinnostem ve veřejném zájmu.**

3) **Článek 1 odst. 1 směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014, musí být vykládán v tom smyslu, že rozhodnutí zadavatele uzavírat pracovní smlouvy s fyzickými osobami za účelem poskytování některých služeb bez využití zadávacího řízení v souladu se směrnicí 2014/24, ve znění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2170, z důvodu, že podle názoru tohoto zadavatele tyto smlouvy nespadají do**

působnosti této směrnice, lze napadnout žalobou podanou na základě uvedeného ustanovení hospodářským subjektem, který by měl zájem o účast v zadávacím řízení se stejným předmětem jako uvedené smlouvy a který má za to, že tyto smlouvy spadají do působnosti uvedené směrnice.

Podpisy.